

здібності і в краще майбутнє нашої країни, адже криза – це перехід, точніше передумова подальшого розквіту, відкриття нових можливостей.

1. *Онiкiєнко В. В.* Прiоритети соцiалiзацiї ринку працi в умовах ринкової стабiлiзацiї та глобалiзацiї нацiональної економiки України / В. В. Онiкiєнко // Демографiя та соцiальна економiка. – 2006. – № 2. – С. 101-113.

2. *Кримковський Р. Б.* Стан та перспективи розвитку ринку працi в Україні / Р. Б. Кримковський // Збiрник наукових праць. – Вип. 70: Ч. 2. Економiка. – Умань: УНУС, 2008. – С. 94-104.

3. Зайнятiсть та ринок працi: методологiя, розвиток, конкурентоспроможнiсть, проблеми ефективностi. / Рада по вивченню продуктивних сил України. – К. 2008. – С. 5-15.

4. *Нiкiфоров П. О.* Фiнансово-економiчнi аспекти розвитку ринку працi та боротьби з безробiттям / П. О. Нiкiфоров, А. О. Волоська // Фiнанси України. 2008. – № 10. – С. 22-30.

5. *Маршавiн Ю. М.* Ринок працi України: вiд кризи до продуктивної зайнятостi / Ю. М. Маршавiн // Ринок працi та зайнятiсть населення. – 2010. – № 1. – С. 18.

6. Державна служба статистики України. Про соцiально-економiчне становище України за сiчень-липень 2012 року. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

7. Розвиток ринку працi України: тенденцiї та перспективи / За ред. В. В. Онiкiєнка. – К.: Рада по вивченню продуктивних сил України НАНУ, 2007. – 286 с.

In article negative tendencies of growing unemployment in the conditions of financial crisis and their menacing influence on a social and economic situation on Ukrainian labour market are presented and analyzed. Besides, the present situation is in details presented on national labour market and paid attention to the problems of unemployment through active measures of social policy.

Вацеба В. М.

ЕКОНОМIЧНА АКТИВНIСТЬ НАСЕЛЕННЯ РЕГIОНУ (НА ПРИКЛАДI IВАНО-ФРАНКIВСЬКОЇ ОБЛАСТI)

У статтi розкрито сучасний рiвень економiчної активностi населення, що склалася загалом в Україні та в Iвано-Франкiвськiй областi, зокрема. Висвітлено особливостi розвитку регiону, створення нових робочих мiсць за рахунок розвитку потенцiалу в перспективних секторах економiки.

Ключові слова: економiчна активнiсть населення, господарський сектор, зайнятiсть населення, результати показників економiчної активностi, безробiття, механiзм економiчного стимулювання, державна служба зайнятостi.

I. Вступ. Економiчна активнiсть населення один з ключових факторiв добробуту та процвітання економiки будь-якої країни. Сучасний стан та тенденцiї розвитку України iлюструють, що будь-якi змiни у фiнансовому життi країни повиннi вiдбуватися з урахуванням соцiальних iнтересiв територiальних громад, оскiльки у випадку зниження рiвня соцiального розвитку, якостi та рiвня життя населення iстотно вiдобразяться на наповненостi мiсцевих бюджетiв власними коштами, зростаннi дефiциту фiнансових ресурсiв. Саме прагнення реалiзувати набутi за життя навички та здiбностi людини, звiсно за певну винагороду в виглядi грошової чи iншої форми – називається економiчною активнiстю населення. На противагу iхня не реалiзацiя виливається в безробiття. Тiльки та дер-

жава, яка може забезпечити потребу в робочих мiсцях за достойну винагороду, може розраховувати на соцiально – економiчне зростання, не залежно вiд того де це вiдбувається в державному, чи приватному секторi.

II. Постановка завдання. Метою даної статтi є висвітлення економiчно – соцiальної ситуацiї в регiонi, монiторинг рiвня економiчної активностi населення. Визначення прiоритетних сфер, в яких можливо задiяти бiльшу кiлькiсть населення та визначення верств населення, якi найбільше потребують реалiзацiї свого потенцiалу.

III. Результати. Оцiнка реальних показникiв економiчної активностi опирається на данi органiв державної статистики в Україні, якi проводять щоквартальнi обстеження домашнiх господарств за методикою рекомендованою Мiжнародною органiзацiєю працi. Згiдно даної методики населення вiком вiд 15-70 рокiв подiляється на економiчно активне i економiчно неактивне. Економiчно активне населення – частина населення, яка зайнята суспiльно корисною дiяльнiстю, що приносить дохiд. Економiчно активним населенням, тобто робочою силою вважається населення обох статей вiком вiд 15-70 рокiв виключно, яке протягом певного перiоду часу забезпечує пропозицiю своєї робочої сили на ринку працi. Загальна кiлькiсть еконо-

мічно активного населення складається з осіб зайнятих економічною діяльністю та числа безробітних. МОП класифікує належність таких осіб до чітко визначених груп. До цих груп зайнятого населення не належать тільки особи, які виконують неоплачувану громадську чи добровільну роботу, та особи, які виконують тільки домашні обов'язки.

Безробітними вважаються особи 15–70 років (як зареєстровані, так і незареєстровані в державній службі зайнятості), які не мають прибуткового зайняття (роботи), активно шукають роботу та готові до неї приступити на протязі двох тижнів.

Економічно неактивне населення віком від 15-70 років, які не класифікуються зайнятими та безробітними, до них належать такі громадяни:

- студенти, учні, курсанти денної форми навчання;
- особи, що отримують пенсії за віком, або на пільгових умовах;
- зайняті в домашньому господарстві, вихованням дітей чи доглядом за хворими;
- та інші особи.

Рівень економічної активності населення відображає загальний стан економічної ситуації в країні. Загалом ситуація по безробіттю за останні роки по Україні є такою – в 2009 році було зареєстровано 531,6 тис. осіб, а в 2010 році 544,9 тис. осіб, в відсотковому вимірі це 1,9% та 2,0% відповідно у порівнянні з попередніми роками.

Світова економічна криза зумовила призупинення економічного розвитку не тільки України а й майже усіх країн у всьому світі. Починаючи з 2008 року стрімка тенденція до безробіття поширювалась по всьому світі, такий процес став масовим, заставивши навіть достатньо розвиненні країни піти на крайні міри для вирішення даних проблем, такими, як скорочення державних витрат, підвищення пенсійного віку та інших дій які відобразились у масових протестах та незадоволенням громадськості в багатьох країнах. Так, починаючи з 2008 року процес відбудови економіки, відновлення докризових показників розвитку набув глобального характеру, Україна не стала винятком.

Економічна активність населення обумовлена розвитком соціально-економічного становища в країні, розвитком промисловості, сільського господарства зовнішньоекономічної діяльності, господарського сектору загалом.

Щодо промисловості України то в 2010 році в порівнянні з 2009 роком приріст промислової продукції становив 12,5% до 4,7% відповідно. Підвищення випуску продукції відбувся у всіх основних видах промислової діяльності.

В добувній промисловості за 2010 рік видобуто 19,1 млрд. м³ природного газу, 54,4 млн. т готового вугілля, 2,6 млн. т сирової нафти та випущено (видобуто) 78,2 млн. т руди та концентратів залізних неагломерованих, що на 3,7%, у тому числі на підприємствах із добування металевих руд – на 14,8% більше ніж у 2009 році.

Стосовно машинобудівного сектору, то випуск продукції збільшився на 34,5%, у тому числі на підприємствах із виробництва залізничного рухомого складу – на 132,2%, машин та устаткування для сільського та лісового господарства – на 66,4%, для добувної промисловості й будівництва – на 37,8%, машин та устаткування для металургії – на 33,9%, апаратури для радіо, телебачення та зв'язку – на 17,8%, електричних машин та устаткування – на 25,7%, контрольно-вимірювальних приладів – на 12%, автомобільного транспорту – на 25,7%. У 2010 р. вироблено 4,8 тис. тракторів для сільського та лісового господарства, 1,1 тис. верстатів для оброблення дерева, 75,3 тис. легкових автомобілів, 2,7 тис. автобусів.

В сільському господарстві усіх категорій у 2010 р. одержано 39,2 млн. т зерна (у вазі після доробки). Порівняно з 2009 р. виробництво зерна зменшилось на 14,8%, що зумовлено як скороченням площі збирання (на 5,8%), так і зниженням урожайності зернових культур (на 9,7%).

В будівництві у 2010р. підприємствами країни виконано будівельних робіт на суму 43,2 млрд. грн., що у порівнянних цінах становить 94,6% до обсягів будівництва попереднього року.

Зовнішня торгівля товарами січень-листопад 2010 року характеризується збільшенням експорту на 29,8% (46129,6 млн. дол.) в порівнянні з 2009 роком, а імпорту на 33,9% (54087,6 млн. дол.).

В загальному середньомісячна кількість економічно активного населення становила 22,2 млн. осіб, частка безробітних, тобто тих які не мали роботи, але активно її шукали становила 1,8 млн. осіб, а інші 20,4 млн. осіб були зайняті економічною діяльністю. Рівень зайнятості населення в працездатному віці – 66,0%, а в віці від 15–70 років – 58,9%. В розрахунках за методологією МОП рівень безробіття складає в пра-

цездатному віці – 8,7%, а віці від 15–70 років – 8,0%.

На обліку в державній службі зайнятості перебувало на 1 січня 2011 року перебувало 564,0 тис. осіб. Допомогу по безробіттю отримували 75,5%, які мали статус безробітного. Кожний другий безробітний раніше займав місце робітника, кожний третій – посаду службовця, а решта безробітних не мали професійної підготовки.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по країні за грудень 2010 р. зріс на 0,4 відсоткового пункти і на 1 січня 2011 р. становив 2,0% населення працездатного віку. У сільській місцевості цей показник збільшився на 0,8 відсоткового пункти і становив 2,9% населення працездатного віку, у міських поселеннях – на 0,2 відсоткового пункти і 1,6% відповідно.

Моніторинг ситуації в Івано-Франківській області показує такі результати – показники соціально-економічного розвитку області на 2010 рік у галузях та сферах економіки обчислені, виходячи з прогнозованого темпу приросту промислового виробництва зросли на 2,0%, валової продукції сільського господарства – на 1,5%, обсягу прямих іноземних інвестицій – на 5,3%, обсягу інвестицій в основний капітал – на 0,3%, середньомісячної заробітної плати – на 10,6 %, експорту товарів – на 60,9 %, обороту роздрібною торгівлі – на 1,1 відсотка.

Беручи до уваги ситуацію в Івано-Франківському регіоні то ситуація з безробіттям складає в 2009 році 17,0 тис. осіб, а в 2010 році 16,4 тис. осіб згідно державного комітету статистики України. Зважаючи на вищевказані дані можна зробити висновок, що на зайнятість населення впливає низка чинників, таких як в галузях економіки, наявність тіньових схем трудових відносин, передусім внаслідок відсутності ефективного механізму економічного стимулювання роботодавців до створення робочих місць з належними умовами праці та гідною оплатою праці, низька зайнятість громадян, які потребують соціального захисту і не здатні на рівних умовах конкурувати на ринку праці, відсутність належної мотивації у працівників до легальної продуктивної зайнятості, головним чином через низьку заробітну плату, загроза втрати кваліфікованого трудового потенціалу підприємств та наявність нелегальної трудової міграції.

Необхідно вжити заходи спрямовані на створення нових робочих місць, створити дієву систему професійної орієнтації незайнятого населення, у тому числі молоді, яка навчається або

закінчила навчання у навчальних закладах різних рівнів акредитації, зокрема шляхом створення сучасної інформаційної бази, проведення всебічної роботи щодо популяризації робітничих професій, сприяти працевлаштуванню молоді, яка отримала вищу або професійно-технічну освіту, шляхом забезпечення її першим робочим місцем через надання дотацій роботодавцям за рахунок коштів державного бюджету.

В регіоні необхідно розширювати інфраструктуру господарського комплексу яка дозволить задіяти більшу кількість економічно зацікавленого населення. До такої інфраструктури належить розвиток промисловості, машинобудівництва, агропромисловість, важливо також відзначити сферу послуг та туристично-рекреаційний комплекс. Туристично-рекреаційна галузь є стратегічним напрямом розвитку Івано-Франківщини. Об'єктивно область має всі передумови для інтенсивного розвитку внутрішнього та іноземного туризму: особливості географічного розміщення та рельєфу, сприятливий клімат, багатство природного, історико-культурного та туристично-рекреаційного потенціалів. Івано-Франківщина є частиною унікальної Карпатської лісогірської гео-екосистеми, яка має важливе рекреаційне значення не тільки для України, але і для всього Європейського континенту. Аналіз туристичних ресурсів демонструє, що Івано-Франківщина володіє потенційними можливостями для формування на території області конкурентоспроможної туристично-рекреаційної галузі, яка може і повинна забезпечити значний внесок у соціально-економічний розвиток регіону за рахунок збільшення доходної частини бюджету, надходження інвестицій, збільшення кількості робочих місць, покращення здоров'я громадян, збереження та раціонального використання культурно-історичної та природної спадщини.

Для стимулювання розвитку економічної активності населення необхідно створювати умови, які спонукають суб'єктів ринку діяти в необхідному для суспільства напрямі, виконувати ті чи інші завдання згідно із загальнодержавними та приватними інтересами.

IV. Висновки. Створення нових робочих місць – це пріоритетне завдання для розвитку регіону, однак не варто забувати і про мотиваційні заходи щодо зростання економічної зацікавленості населення. Слід звернути увагу на регіональну програму оздоровлення економіки

та стабілізації ринку праці з урахуванням локальних суспільно-географічних умов.

З кожним роком частка безробітних скорочується, але таке скорочення є незначним. Для покращення ситуації можна запозичити досвід більш розвинених країн Західної Європи, для яких дана проблема не є новою, і які вже домоглися певних результатів у її розв'язанні.

1. Україна в цифрах 2010. Статистичний збірник. / Державний комітет статистики/за ред. Г. Осасуленка / Київ 2010.

2. Рішення від 13.05.2010. № 1078-38/2010 // м. Івано-Франківськ // Про програму соціально-економіч-

ного та культурного розвитку області на 2010 рік. Івано-Франківська обласна рада.

3. Гудзеляк І. Економіко-географічні аспекти зайнятості і безробіття населення Івано-Франківської області // Наукові записки ТНПУ. Серія: Географія. № 2, 2005. Тернопіль. – С. 102-106.

4. Економічна активність населення у І півріччі 2010 р. / Експрес випуск / Державний комітет статистики України.

In this article modern level of economic activity of human resources in Ukraine and Ivano – Frankivsk region considered, creating of new jobs with the help of development potential of promising sectors of the economy.

УДК: 338.46:613/614

Шеремета Н. О., Носуліч Т. М.

СУЧАСНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я: АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ЗДОБУТКІВ ТА ПРОРАХУНКІВ

У статті аналізується сучасна стратегія розвитку системи охорони здоров'я України та її інноваційно складова, а також можливості, прорахунки та основні напрями здійснюваних реформ.

Ключові слова: система охорони здоров'я, реформа, інновації, регіон.

І. Вступ. Питання інноваційної діяльності господарства нашої держави на сучасному етапі розвитку економіки є важливим з огляду на входження в ринковий економічний простір і в результаті цього намагання швидкого її перетворення, реформування, вдосконалення. Соціальний вектор розвитку не є винятком на шляху відповідних перетворень. Важливість інноваційної діяльності полягає в можливості прискорення розвитку кожної сфери економіки, що є особливо актуальним для сфери відтворення здоров'я населення. Інноваційна складова стратегії розвитку системи охорони здоров'я передбачає реалізацію новацій та реформ, орієнтованих на сучасні новації, які проходять у державі.

Аналіз останніх досліджень. Проблеми вдосконалення розвитку системи охорони здоров'я викликають значний інтерес не лише серед представників медичної громадськості, а і серед економістів. Зокрема, глибокий критичний аналіз ситуації, що нині склалась в системі охорони здоров'я, основних підходів до дослідження су-

часних реформаций вказаної сфери має місце в працях П. Барстової, О. Голяченко, Ю. Губського, В. Куценко, В. Лехан, В. Москаленка, В. Пономаренка, Р. Салтмана, В. Слабінського та інших [1-7].

ІІ. Постановка завдання. Окреслена актуальність дала можливість чітко визначити мету статті: аналіз сучасної стратегії розвитку системи охорони здоров'я України, її інноваційної складової; можливостей, прорахунків та основних напрямів здійснюваних реформ як для сфери, так і для економіки в цілому.

Для досягнення поставленої мети використовувались наступні методи економічного дослідження: морфологічний та абстрактно-логічний; логічного аналізу; економетричні; статистичний та експертних оцінок та ряд інших.

ІІІ. Виклад основного матеріалу. Важливим елементом сучасних реформаций в сфері охорони здоров'я є нарощування обсягів впровадження інноваційних шляхів її розвитку.

Інноваційними процесами у сфері охорони здоров'я є:

- запровадження загальнообов'язкового соціального медичного страхування;
- запровадження багатоканального та багаторівневого фінансування;
- перехід до принципів доказової медицини з метою підвищення якості процесу лікування;
- модернізація сфери з метою підвищення достовірності та якості діагностики і лікування;